

φορέας διαχείρισης
ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ
ΚΟΤΥΧΙΟΥ - ΣΤΡΟΦΥΛΙΑΣ

Υγράτοποι Κοτυχίου-Στροφυλιάς

• English Summary

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	5
ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΤΥΧΙΟΥ - ΣΤΡΟΦΥΛΙΑΣ	
Υγρότοποι.....	9
Λιμνοθάλασσα Κοτύχι.....	9
Λιμνοθάλασσα Πρόκοπος.....	11
Λιμνοθάλασσα Άραξος (ή Πάπα ή Καλόγρια).....	11
Έλος Λάμια.....	11
Υγρά Λιβάδια.....	13
Μαύρα Βουνά.....	15
Το Δάσος της Στροφυλιάς.....	17
Αμμόλοφοι – Θίνες.....	21
ΧΛΩΡΙΔΑ	23
ΠΑΝΙΔΑ	
Θηλαστικά.....	25
Πουλιά.....	25
Ερπετά.....	27
Αμφίβια.....	27
Ιχθυοπανίδα.....	27
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	29
ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΔΑΣΟΥΣ ΣΤΡΟΦΥΛΙΑΣ - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΟΤΥΧΙ	31
ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ	
Τείχος Δυμαίων.....	33
Κουνουπέλι.....	33
Παλαιοπαναγιά Μανωλάδος.....	33
ΠΩΣ ΝΑ ΦΤΑΣΕΤΕ	34
ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ	35
English Summary.....	37

Επανεκτύπωση / Επικαιροποίηση

Ένωση εταιριών
iForce, Arte Creative Team & Stratis
210 5201770
από Agenda (2008)

Κείμενα - Μετάφραση

Φορέας Διαχείρισης
Υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς
26930 31939

Εκτύπωση

Παναγιώτης Μακρυγιάννης
210 5153535

Φωτογραφίες εξωφύλλου

επάνω: Agenda
κάτω αριστερά: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.
κάτω δεξιά (2φωτ.): Πάρχας Γιώργος
& Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Πάρχας Γιώργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Πάρκας Γιώργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Υγρότοποι Κοτυχίου - Στροφυλιάς

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον Ν. 3044/2002, ιδρύονται στην Ελλάδα 25 Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών. Ανάμεσα σε αυτούς και ο Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς. Αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου κοινωφελούς χαρακτήρα, που εποπτεύεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Διοικείται από 11μελές Διοικητικό Συμβούλιο στη σύνθεση του οποίου διασφαλίζεται η εκπροσώπηση της κεντρικής διοίκησης (Υπουργεία), της τοπικής αυτοδιοίκησης όλων των βαθμίδων (Περιφέρεια, Δήμοι), των παραγωγικών τάξεων, των Περιβαλλοντικών Οργανώσεων και της επιστημονικής κοινότητας.

Ως έδρα του Φορέα Διαχείρισης ορίστηκε το Λάππα του Δήμου Δυτικής Αχαΐας όπου βρίσκονται τα γραφεία του και το Κέντρο Πληροφόρησης Δάσους Στροφυλιάς - Λιμνοθάλασσας Κοτύχι. Η περιοχή αρμοδιότητάς του καλύπτει μια έκταση 143.000 στρεμ. που μοιράζεται στις Περιφερειακές Ενότητες Αχαΐας και Ηλείας. Βρίσκεται στο Δ-ΒΔ τμήμα του οδικού άξονα Πάτρας- Πύργου, 18-50 χλμ., μεταξύ των Δήμων Δυτικής Αχαΐας (Π.Ε. Αχαΐας) και Ανδραβίδας - Κυλλήνης (Π.Ε. Ηλείας). Τα όρια της προστατευόμενης περιοχής εκτείνονται από το ακρωτήριο του Αράξου (Π.Ε. Αχαΐας) μέχρι πριν από τα Λεχαινά (Π.Ε. Ηλείας) και περιλαμβάνουν μια λωρίδα γης μήκους 30 χλμ. και κυμαινόμενου πλάτους από 0,5 έως 4 χλμ.

Το 2009 σύμφωνα με την υπ' αριθ. 12365 ΚΥΑ (ΦΕΚ Δ' 159/29-04-2009) οι χερσαίες, υδάτινες και θαλάσσιες περιοχές της Λιμνοθάλασσας Κοτύχι, του Δάσους Στροφυλιάς και της ευρύτερης περιοχής τους (Π.Ε. Αχαΐας και Π.Ε. Ηλείας) χαρακτηρίζονται ως «Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς», με όρια και ζώνες προστασίας που περιγράφονται στην ίδια ΚΥΑ.

Σκοπός της λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης, είναι η προστασία των ενδιαιτημάτων της προστατευόμενης περιοχής και συγκεκριμένα των υγροτόπων, των αμμοθόφων και του δάσους κουκουναριάς (*Pinus pinea*) της Στροφυλιάς -

του πιο εκτεταμένου δάσους κουκουναριάς στην Ελλάδα. Παράλληλα με την προστασία, στόχος του φορέα είναι και η παροχή πληροφοριών και ενημέρωσης για την οικολογική σημασία της περιοχής, η προώθηση της ευαισθητοποίησης στους πολίτες καθώς και η υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ξενάγησης και οικουρισμού. Προτεραιότητες για το Φορέα Διαχείρισης αποτελούν η καταγραφή και παρακολούθηση (monitoring) των τύπων οικοτόπων και των ειδών πανίδας και χλωρίδας της προστατευόμενης περιοχής, η διαχείριση του δάσους με σκοπό την διατήρηση και την ενίσχυση της κουκουναριάς (*Pinus pinea*), η συνεχής παρακολούθηση της ποιότητας του νερού στις λιμνοθάλασσες, η προστασία των αμμοθόφων της παραλιακής ζώνης και τέλος η ενημέρωση κατοίκων και επισκεπτών για τις αξίες της περιοχής με σκοπό την ευαισθητοποίησή τους απέναντι στους κινδύνους που αντιμετωπίζει.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η προστατευόμενη περιοχή Υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς διέπεται από ειδικό καθεστώς διαχείρισης (Σύμβαση Ramsar, Καταφύγιο Άγριας Ζωής, Περιοχή δικτύου Natura 2000: Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα Πουλιά και Ειδικές Ζώνες Διατήρησης) γιατί συνδυάζει την ύπαρξη ποικίλων βιοτόπων και χαρακτηρίζεται ως οικοσύστημα υψηλής οικολογικής και αισθητικής αξίας. Αποτελεί ενδιάμεσο σταθμό για πολλά αποδημητικά πουλιά και φιλοξενεί μια πλούσια ποικιλία φυτών και ζώων, αρκετά από τα οποία χαρακτηρίζονται ως σπάνια ή ως απειλούμενα είδη.

Το Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς αποτελεί πόλο έλξης για τον κάθε επισκέπτη. Οι διαδρομές μέσα από το δάσος και πηλά στις λιμνοθάλασσες, η παραλιακή ζώνη με τους αμμοθόφους, ακόμη και τα λιβάδια που γεμίζουν νερό το χειμώνα προσφέρουν μια μοναδική ευκαιρία για εξερευνησίες.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Οικοσυστήματα

στην προστατευόμενη περιοχή Κοτυχίου - Στροφυλιάς

Η περιοχή του Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς αποτελείται από ένα πλούσιο μωσαϊκό ενδιαιτημάτων υψηλής οικολογικής αξίας και αισθητικής. Χαρακτηριστικά στοιχεία της περιοχής αποτελούν οι υγρότοποι και οι περιβάλλουσες πλημμυρισμένες εκτάσεις, το δάσος κουκουναριάς, οι αμμοθίνες και οι ασβεστολιθικοί λόφοι.

Υγρότοποι

Πολλά μικρά ποτάμια και χείμαρροι τροφοδοτούν την προστατευόμενη περιοχή με γλυκό νερό, το οποίο, εξαιτίας των αμμολόφων, δεν φτάνει στη θάλασσα. Με αυτόν τον τρόπο σχηματίζεται ένα εκτενές υγροτοπικό σύστημα από λιμνοθάλασσες και έλη. Η προστατευόμενη περιοχή του Εθνικού Πάρκου, που αποτελεί την περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης, χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη ποικίλων υγροτοπικών συστημάτων υψηλής σημασίας και με οικολογική συνέχεια μεταξύ τους. Συγκεκριμένα, η λιμνοθάλασσα Κοτύχι, Πρόκοπος, και Άραξος καθώς και το έλος Λάμια προστατεύονται από τη Συνθήκη Ramsar (1971) σύμφωνα με την οποία χαρακτηρίζονται ως υγρότοποι διεθνούς σημασίας και χρήζουν προστασίας.

Λιμνοθάλασσα Κοτύχι

Η λιμνοθάλασσα Κοτύχι είναι η μεγαλύτερη λιμνοθάλασσα της Πελοποννήσου με έκταση περίπου 7,500 στρέμματα και μέσο βάθος 0.40-1.0 μέτρα. Βρίσκεται βόρεια της περιοχής των Λεχαιών και στα δυτικά χωρίζεται από το Ιόνιο πέλαγος με στενή αμμολωρίδα μήκους 5χλμ.

Πρόκειται για τυπική μεσογειακή λιμνοθάλασσα και αποτελεί έναν σημαντικό τόπο για τη διαχείμαση, αναπαραγωγή και μετανάστευση υδροβίων πτηνών, πολλή από τα οποία βρίσκονται σε χαμηλούς αριθμούς σε άλλες περιοχές της χώρας.

Εκτός από την орνιθοπανίδα, το Κοτύχι είναι σημαντικός τόπος μετανάστευσης και διαβίωσης διαφόρων ειδών ψαριών μέχρι την περίοδο έναρξης της αναπαραγωγικής διαδικασίας όπου μεταναστεύουν στη θάλασσα. Για αυτό το λόγο αποτελεί φυσικό ιχθυοτροφείο το οποίο αξιοποιείται με παραδοσιακές μεθόδους ιχθυοσύλληψης, τα λεγόμενα διβάρια.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Οικοσυστήματα

Λιμνοθάλασσα Πρόκοπος

Η λιμνοθάλασσα Πρόκοπος οριοθετείται βόρεια από τα Μαύρα Βουνά και νότια από το έλος Λάμια. Έχει έκταση 1,500 στρέμματα και μέσο βάθος από 0,5- 1,5 μέτρα. Χαρακτηρίζεται από εναλλαγές στο βάθος με λεκάνες-λίμνες ανά διάφορα σημεία. Όπως και στο Κοτύχι, έτσι και στον Πρόκοπο ασκείται ιχθυοκαλλιέργεια εκτατικής μορφής και ψάρεμα με παραδοσιακές μεθόδους. Ανάμεσα στους θαμνώνες του Προκόπου συγκαταλέγονται φαθαρίδες, πάπιες, ερωδιοί, ναοβουτηχάρια και καλαμοκανάδες.

Λιμνοθάλασσα Άραξος (ή Πάπα ή Καλόγρια)

Στα όρια της προστατευόμενης περιοχής, στο βορειοδυτικό άκρο της Πελοποννήσου βρίσκεται η λιμνοθάλασσα Άραξος. Έχει έκταση 4.500 στρέμματα και μέσο βάθος 0,5-2,5 μέτρα. Διαχωρίζεται από τον Πατραϊκό κόλπο με μια επιμήκη αμμονησίδα και με εκτενείς αμμοθινικούς σχηματισμούς από το Ιόνιο. Το νερό και εδώ είναι υφάλμυρο και σε σχέση με τους υπόλοιπους υγροτόπους, παρουσιάζει υψηλότερη αλτιότητα. Μόνιμοι κάτοικοι του Αράξου είναι οι γλάροι και οι ερωδιοί.

Έλος Λάμια

Λίγο νοτιότερα από τον Πρόκοπο συναντά κανείς το έλος της Λάμιας, ένα ρηχό βάλτο εκτεταμένης όμως επιφάνειας. Μόνο ένας δρόμος χωρίζει τη Λάμια από τον Πρόκοπο και όταν υπάρχουν πολλή βροχοπτώσεις, τα δύο συστήματα επικοινωνούν. Το έλος πήρε το όνομά του από ένα θρύλο που ήθελε το βάλτο να είναι τόπος κατοικίας ενός ξωτικού, της Λάμιας, το οποίο με τις δυνατές του φωνές στοίχειωνε τους καλαμώνες τα βράδια. Στην πραγματικότητα,

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

αποδείχθηκε πως οι ηχηρές αυτές κραυγές ανήκαν στο ήταυρο (*Botaurus stellaris*), έναν ερωδιό που φώλιαζε εκεί σε μεγάλους αριθμούς.

Τυπικά φυτικά είδη των υγροτόπων είναι το αγριοκάλαμο (*Phragmites australis*), τα ψαθιά (*Typha latifolia* και *T. angustata*), οι φτελιές και ιτιές (*Salix sp.*) ενώ απαντώνται με μεγάλη συχνότητα το καλήμι (*Arundo donax*), η κύπερη (*Cyperus longus*) και τα βούρβα (*Juncus maritimus*).

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Οικοσυστήματα

Υγρά Λιβάδια

Γύρω από τις λιμνοθάλασσες και τα έλη απλώνονται ανοιχτές εκτάσεις από λιβάδια ποικίλου μεγέθους που πλημμυρίζουν εποχικά. Τους θερμούς μήνες τα λιβάδια είναι στεγνά και αποτελούν ενδιαίτημα φωλιάσματος για σπάνια είδη πουλιών όπως νεροχελιδόνα (*Glareola prat-incola*) και ναογλήρονα (*Sterna albifrons*). Το χειμώνα όμως, τα περισσότερα λιβάδια πλημμυρίζουν είτε σε όλη τους την έκταση είτε σε τμήματά τους, και για αυτό και θεωρούνται αναπόσπαστο κομμάτι των υγροτόπων. Η βλάστηση ποικίλει ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εδάφους όπως η περιεκτικότητα σε αλάτι, το καθεστώς βόσκησης και προηγούμενες καλλιέργειες. Όπου υπάρχουν υψηλές συγκεντρώσεις αλάτων επικρατούν αλόφιλα είδη όπως η σαλικόρνια (*Salicornia sp.*), που σχηματίζει εντυπωσιακό χαλί βαθυκόκκινης βλάστησης τους φθινοπωρινούς μήνες.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Οικοσυστήματα

Μαύρα Βουνά

Τα Μαύρα Βουνά βρίσκονται στο βόρειο τμήμα της προστατευόμενης περιοχής, κάτω από τη λιμνοθάλασσα Άραξος και δίπλα από τη λιμνοθάλασσα Πρόκοπος. Το όνομα τους το πήραν εξαιτίας της χαρακτηριστικής μαύρης όψης της βλάστησης όταν τα παρατηρεί κανείς από μακριά. Έχουν ύψος που φτάνει τα 240 μέτρα και αποτελούνται από συμπαγή ασβεστολιθικά πετρώματα με εμφανίσεις μπητρικού πετρώματος.

Το μεγαλύτερο μέρος του όγκου των λόφων αυτών καλύπτεται από αραιά δάση ήμερης βελανιδιάς (*Quercus macrolepis*), από χαμηλή βλάστηση αειφύλλων-πλητύφυλλων και από φρύγανα. Πάνω στους ασβεστολιθικούς βράχους φιλοξενούνται ενδημικά της Ελλάδος είδη χλωρίδας όπως η κενταύρια του Nieder (*Centaurea niederi*) που συναντάται μόνο εδώ και στα στενά της Κλεισούρας στο Μεσολόγγι. Χαρακτηριστικοί θάμνοι που φύονται στα Μαύρα Βουνά είναι ο σκίνος, το θαμνοκυπάρισσο, η αγριελιά, η κουτσουπιά, η γκορτσιά ενώ από τα φρύγανα απαντάται συχνά η ασφάκα. Η έντονη βόσκη και οι περιοδικές καλοκαιρινές πυρκαγιές κρατούν την κυρίαρχη βλάστηση θαμνώδη και χαμηλή, αυξάνοντας έτσι το ποσοστό των φρυγάνων.

Οι ασβεστολιθικοί όγκοι των Μαύρων Βουνών είναι οι κύριοι τροφοδότες του δάσους σε γλυκό νερό ενώ αποτελούν καταφύγιο για μικρά θηλαστικά και είδη ερπετών, καθώς και θέσεις φωλιάσματος για αρπακτικά πουλιά.

φωτ.: Νίκος Πάρκας

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Οικοσυστήματα

Το Δάσος της Στροφυλιάς

Στο βορειοδυτικό τμήμα της προστατευόμενης περιοχής βρίσκεται το περίφημο δάσος της Στροφυλιάς που είναι το πιο εκτεταμένο δάσος κουκουναριάς (*Pinus pinea*) σε όλη την Ελλάδα και ένα από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη. Το δάσος Στροφυλιάς, συνολικής έκτασης 22.000 στρεμμάτων, καλύπτει μία παραλιακή δασική λωρίδα μέσου πλάτους περίπου 1.250μ. με μικρά ή μεγάλα διάκενα και ξέφωτα. Στα ανατολικά και νότια όριά του, καθώς και κατά θέσεις, υπάρχουν λιμνάζοντα νερά και φυσικά ή τεχνητά κανάλια, που συντελούν στο σχηματισμό μιας αλληλουχίας υγρών (με γλυκά και υφάλμυρα νερά) και χερσαίων βιοτόπων. Η αλληλουχία αυτή δημιουργεί ένα οικοσύστημα μεγάλης βιοποικιλότητας.

Το δάσος της Στροφυλιάς απαρτίζεται από τρία κυρίαρχα είδη δέντρων, την κουκουναριά (*Pinus pinea*), την χαλέπιο πεύκη (*Pinus halepensis*) και την ήμερη βελανιδιά (*Quercus macrolepis*). Από τα είδη αυτά, η χαλέπιο πεύκη (*Pinus halepensis*) καταλαμβάνει τη μεγαλύτερη έκταση και εμφανίζεται αμιγής κυρίως κατά μήκος της αμμώδους παραλίας και των θινών, ενώ στα εσωτερικά τμήματα του δάσους σχηματίζονται μεικτές συστάδες με κυρίαρχο είδος την κουκουναριά (*Pinus pinea*). Η κουκουναριά καταλαμβάνει μικρότερη έκταση και εμφανίζεται αμιγής στο ανατολικό τμήμα του δάσους. Τέλος, στο ανατολικό τμήμα του δάσους, εμφανίζεται σε πολύ μικρή έκταση και η ήμερη βελανιδιά (*Quercus macrolepis*) σχηματίζοντας κυρίως αμιγείς ή σε μικτές συστάδες με την κουκουναριά.

Η κουκουναριά, γνωστή σε όλους μας από το εδώδιμο καρπό της, είναι ένα ευαίσθητο είδος με περιορισμένη μεσογειακή εξάπλωση. Προτιμά τα αμμώδη ή

φωτ.: Πάρκας Γιώργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Agenda

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Kristian Peters

Οικοσυστήματα

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

αμμοαργιλλώδη εδάφη και για αυτό τη συναντά κανείς σε πεδινές εκτάσεις κοντά στη θάλασσα. Στην Στροφυλιά, το μεγαλύτερο μέρος των κουκουναριών βρίσκεται προστατευμένο πίσω από τις συστάδες χαλιπίου πεύκης που φυτρώνουν ως τη θάλασσα. Με αυτόν τον τρόπο, προστατεύονται από τους ισχυρούς ανέμους και την αλατότητα του θαλασσινού νερού. Η πλειοψηφία των κουκουναριών που απαντώνται στο δάσος έχουν ηλικία 100-200 χρονών. Τα τελευταία χρόνια, η κουκουναριά αντιμετωπίζει προβλήματα φυσικής αναγέννησης και για αυτό το λόγο η αναπαραγωγή της υποβοηθείται με την φύτευση νεαρών δενδρυλλίων.

Άλλα είδη που απαντώνται σε μικρότερους αριθμούς είναι η γκορτσιά (*Pyrus amygdaliformis*), η τσικουδιά (*Pistacia terebinthus*) το θαμνοκέδρο (*Juniperus phoenica*), το πουρνάρι (*Quercus coccifera*) και ο φράξος (*Fraxinus augustifolius*). Στο δάσος δεν εμφανίζεται συνεχής θαμνώδης υπόροφος. Μόνο σε θέσεις όπου διασπάται η κομοστέγη αναπτύσσεται, ανάλογα των κάθε φορά ειδικών συνθηκών, θαμνώδης υπόροφος από είδη που συνθέτουν μακία βλάστηση ή φρύγανα.

Στο δάσος της Στροφυλιάς βρίσκουν καταφύγιο χερσαίες χελώνες, αλεπούδες, νυφίτσες, δενδροποντικοί και πολλή πουλιά όπως ο κούκος, ο νανόμπουφος, οι φυλλόσκοποι, κ.α. Ακόμη, το ζωντανό και νεκρό ξύλο των δέντρων αποτελεί ένα μικρο-ενδιάιτημα για ποικιλία εντόμων και μανιταριών που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανακύκλωση της ύλης του δάσους.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Agenda

φωτ.: Agenda

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Οικοσυστήματα

Αμμόλοφοι – Θίνες

Βγαίνοντας από το μεικτό δάσος χαλιπιού πεύκης και κουκουναριάς και οδεύοντας προς την παράκτια ζώνη, συναντά κανείς το σπάνιο και απειλούμενο βιότοπο των αμμολόφων ή θινών. Οι θίνες σχηματίζονται από θαλάσσια άμμο μετακινούμενη με τη βοήθεια των δυτικών ανέμων και των κυμάτων του Ιονίου πελάγους. Η διαδικασία αυτή είναι που τους προσδίδει την χαρακτηριστική κυματοειδή τους μορφή με κατεύθυνση από βορρά προς νότο. Καταλαμβάνουν μια έκταση 2000 στρεμμάτων, μπορούν να φτάσουν σε ύψος έως 10 μέτρα και σε πλάτος από 20-500 μέτρα.

Οι θίνες είναι ένας τύπος παράκτιου οικοτόπου, και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για ολόκληρο το οικοσύστημα του δάσους και των υγροτόπων. Αποτελούν φυσικό φίλτρο και αντιπλημμυρικό φράγμα για το αλμυρό νερό, απορροφούν την ενέργεια των κυμάτων αποτρέποντας με αυτό τον τρόπο τη διάβρωση της παράκτιας ζώνης και προσφέρουν προστασία για την άγρια πανίδα και χλωρίδα. Τα φυτά που ευδοκιμούν στις αμμουδερές παραλίες, όπως το κρίνο της θάλασσας (*Pancratium maritimum*), η αμμοφίλη (*Ammophila arenaria*), η γαλακτίτης (*Galactites tomentosa*), είναι προσαρμοσμένα έτσι ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν το αφιλόξενο αυτό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από δυνατούς ανέμους, υψηλή περιεκτικότητα σε αλάτι και άμμο.

Στις αμμώδεις παραλίες πλήθος ειδών φωλιάζουν, γεννούν και αναζητούν την τροφή τους, από τα παρυδάτια πουλιά που τσιμπολογούν ασπόνδυλα μέχρι την απειλούμενη χελώνα *Caretta caretta* που εναποθέτει τα αυγά της μέσα στην άμμο τους καλοκαιρινούς μήνες.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Χλωρίδα

Η προστατευόμενη περιοχή της Στροφυλιάς και του Κοτυχίου χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη ενδημικών και απειλούμενων φυτών. Το φυτικό είδος κενταύρια του Nieder (*Centaurea niederi*), είναι ένα σπάνιο στενότοπο ενδημικό είδος της Ελλάδας που αναπτύσσεται σε ασβεστολιθικά βράχια στην περιοχή της Καλόγριας και συγκεκριμένα στα Μαύρα Βουνά. Είναι είδος που προστατεύεται από την οδηγία 92/43 της Ε.Ε. και οι πληθυσμοί του απειλούνται από τη μετατροπή των βραχωδών οικοσυστημάτων στα οποία φύεται, σε λιτομεία. Παρομοίως, η πετροραγία (*Petrorraghia graminea*) είναι ελληνικό ενδημικό φυτό που φύεται στους ασβεστολιθικούς βράχους των Μαύρων Βουνών, ανάμεσα στις συστάδες που σχηματίζουν τα φρύγανα. Ένα άλλο φυτικό είδος, το κολχικό (*Colchicum parlatoris*), είναι καθαρά ενδημικό είδος της Πελοποννήσου που βρίσκεται στην περιοχή της Καλόγριας.

Εκτός όμως από τα σπάνια και προστατευόμενα αυτά είδη, συναντά κανείς και μια ποικιλία από πολύχρωμα και εντυπωσιακά αγριοφλούδα, όπως ορχιδέες, κρόκους, ανεμώνες, ασφόδελους, ίριδες, κα.

φωτ.: Δημ. Παπανδρόπουλος

φωτ.: Πάρχας Πώργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Δημ. Παπανδρόπουλος

φωτ.: Πάρχας Πώργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Πάρχας Πώργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Δημ. Παπανδρόπουλος

Πανίδα

Θηλαστικά

Στην προστατευόμενη περιοχή υπάρχουν μικροί πληθυσμοί από απειλούμενα είδη θηλαστικών όπως βίδρες (*Lutra lutra*) και τσακάλια (*Canis aureus*). Υπάρχουν επίσης αλεπούδες (*Vulpes vulpes*), σκατζόχοιροι (*Erinaceus concolor*), λαγόι (*Lepus capensis*), νυφίτσες (*Mustela nivalis*) και κουνάβια (*Martes foina*) καθώς και είδη μικρών θηλαστικών όπως μυγαλές και νυχτερίδες.

Πουλιιά

Χαρακτηριστικό της προστατευόμενης περιοχής είναι η πλούσια σε αριθμό και ποικιλότητα ορνιθοπανίδα της. Πολλά είδη φωλιάζουν και αναπαράγονται στους υγροτόπους της περιοχής, για αυτό το λόγο 2 τμήματά της έχουν χαρακτηριστεί ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα Πουλιιά (ΖΕΠ) σύμφωνα με τη Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και περιλαμβάνονται στο Δίκτυο Natura 2000. Μερικά απ'τα πουλιιά που φωλιάζουν είναι: το νανοβουτηχτάρι (*Tachybaptus ruficollis*), ο μικροτσικνιάς (*Ixobrychus minutus*), η νερόκοτα (*Gallinula chloropus*), η φαλαρίδα (*Fulica atra*), ο καθαμοκανάς (*Himantopus himantopus*), ο θαλασσοσφυριχτής (*Charadrius alexandrinus*), το νανογλήρονο (*Sterna albifrons*), η αηκυόνη (*Alcedo atthis*), το ψευτανδόνι (*Cettia cetti*) και η τσιχλοποταμίδα (*Acrocephalus arundinaceus*).

Αρπακτικά πουλιιά, που αναπαράγονται σ' αυτά τα μέρη είναι η κουκουβάγια (*Athene noctua*), ο γκιώνης (*Otus scops*), ο καθαμόκιρκος (*Circus aeruginosus*), το βραχοκιρκίνεζο (*Falco tinnunculus*) και το δενδογέρακο (*Falco subbuteo*). Καθόλη τη διάρκεια του χειμώνα παραμένουν είδη όπως λευκοτσικνιάδες (*Egretta garzetta*), σφυριχτάρια (*Anas penelope*), ψαλίδες (*Anas acuta*), χουλιάροπαπιες (*Anas clypeata*), πρασινοκέφαλες πάπιες (*Anas platyrhynchos*), γκισάρια (*Aythya ferina*), φαλαρίδες (*Fulica atra*), καλημάνες (*Vanellus vanellus*) κ.ά. Το Κοτύχι ειδικά, είναι σημαντικός τόπος ξεκούρασης για πολλά αποδημητικά πουλιιά, όπως ερωδιόι, χαλιόκοτες, χελιδόνια, τσαλαπετεινοί, γεράκια, τρυγόνια, γλιάρονια κ.ά.

φωτ.: Πάρκας Πάργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Πάρκας Πάργος - Γούλα Ανδρομάχη

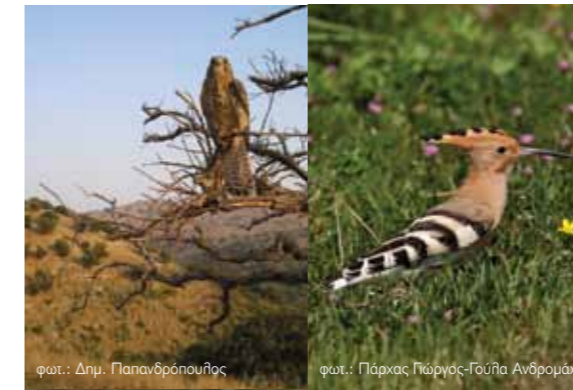
φωτ.: Πάρκας Πάργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Πάρκας Πάργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Πάρκας Πάργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Δημ. Παπανδρόπουλος

φωτ.: Πάρκας Πάργος-Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Πάρκας Πάργος - Γούλα Ανδρομάχη

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Δημ. Παπανδρόπουλος

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Πάρκας Γιώργος - Τούλα Ανδρομάχη

Πανίδα

Ερπετά

Στη Στροφυλιά και στο Κοτύχι ζουν 24 είδη ερπετών τα οποία αντιπροσωπεύονται από 12 είδη φιδιών, 7 είδη σαύρας, και 5 είδη χελώνας. Ανάμεσα στα τελευταία συγκαταλέγεται και η θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta*, η οποία χαρακτηρίζεται ως είδος προτεραιότητας σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και ως απειλούμενο είδος από το Κόκκινο βιβλίο των σπονδυλιζώων. Ακόμη, όλα τα είδη των χελωνών καθώς και τα φίδια *Elaphe situla* και *Elaphe quatorlineata* περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ως είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος. Σημαντική είναι η παρουσία ενδημικών ειδών της Πελοποννήσου και της νοτιοδυτικής Ελλάδας όπως η τοικόσαυρα *Algyroides moreoticus* και η άποδη σαύρα *Anguis cephalonicus*.

Αμφίβια

Στους υγροτόπους και στις περιβάλλουσες εκτάσεις του δάσους υπάρχουν 8 είδη αμφιβίων, και συγκεκριμένα 7 είδη βατράχων και φρύνων και 1 είδος τρίτωνια. Από τα πιο σπάνια στην περιοχή είναι ο Πηλοβάτης (*Pelobates syriacus*) και ο Τεληματοτρίτωνας (*Triturus vulgaris*). Τα αμφίβια ως ομάδα αποτελούν σημαντικούς δείκτες του φυσικού περιβάλλοντος και μας δίνουν πληροφορίες για την υγεία των υδάτινων συστημάτων και του οικοσυστήματος γενικότερα.

φωτ.: Πάρκας Γιώργος - Τούλα Ανδρομάχη

Ιχθυοπανίδα

Στις λιμνοθάλασσες της προστατευόμενης περιοχής υπάρχει ποικιλία ειδών ψαριών, πολλή από τα οποία είναι σημαντικά για την εμπορική αλιεία, όπως κέφαλοι, τσιπούρες, λαβράκια, χέλια, καθώς και όστρακα. Στα είδη προτεραιότητας της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ συγκαταλέγονται τα κυπρινόμορφα *Aphanius fasciatus* και η *Valencia letourneuxi* η οποία ανήκει και στο κόκκινο κατάλογο των απειλούμενων ειδών όπου χαρακτηρίζεται ως κρίσιμα απειλούμενο.

φωτ.: Δημ. Παπανδρόπουλος

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Ανθρώπινες δραστηριότητες

Η περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης εμφανίζει αγροτικό χαρακτήρα και μάλιστα με έντονα τα στοιχεία της ευημερίας και της τάσης συνεχούς ανάπτυξης. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η γεωργία απασχολεί το 63% του πληθυσμού της περιοχής, με κύρια προϊόντα τις πατάτες, το καλαμπόκι, τις φράουλες και τα κηπευτικά.

Η κτηνοτροφία ελεύθερας βοσκής, αποτελεί συμπληρωματικό κλάδο απασχόλησης των γεωργών και αφορά κυρίως βοοειδή για παραγωγή γάλακτος και σε μικρότερους αριθμούς αιγοπρόβατα.

Βασική δραστηριότητα που ασκείται στους υγρότοπους της περιοχής αποτελεί η αλιεία, με μόνιμες ιχθυοσυλληπτικές εγκαταστάσεις (διβάρια) στις λιμνοθάλασσες Άραξος (Πάπα), Πρόκοπος και Κοτύχι, τις οποίες εκμεταλλεύονται τοπικοί συνεταιρισμοί. Κυριότερα αλιευόμενα και εμπορεύσιμα είδη είναι οι κέφαλοι, τα λαβράκια, τα χέλια και οι τσιπούρες. Η μεγάλη παραγωγή της λιμνοθάλασσας Άραξος την κατέστησε προμηθευτή του Βατικανού από τον 4ο μέχρι τον 10ο αιώνα μ.Χ., εξ' ου και η ονομασία «Λιμνοθάλασσα Πάπα». Στη σύγχρονη εποχή, το Κοτύχι αποτελεί σημαντικό προμηθευτή της Ιταλίας σε χέλια.

Ο τουρισμός αποτελεί εξελισσόμενο τομέα απασχόλησης στην ευρύτερη περιοχή. Αναπτύσσεται κυρίως στις βόρειες παραλίες της προστατευόμενης περιοχής (Καλόγρια) και στα επίνεια των αστικών κέντρων στη Βάρδα (Κουνουπέλι) και στα Λεχαινά (Κοτύχι). Οργανωμένες τουριστικές μονάδες λειτουργούν στην Καλόγρια και στον Μπρινιά,

αν και παρατηρείται έντονη ανάπτυξη των εποχικών εκμεταλλεύσεων στις παραλίες της περιοχής, λόγω της αυξημένης χρήσης των για ημερήσια αναψυχή κατά τους θερινούς μήνες.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Το κέντρο πληροφόρησης

δάσους Στροφυλιάς - λιμνοθάλασσας Κοτυχίου

Μια από τις πιο σημαντικές δράσεις του Φορέα Διαχείρισης Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, δράση που αποκτά επιπλέον βαρύτητα λόγω της εντατικής χρήσης της περιοχής από κατοίκους και επισκέπτες. Στο πλαίσιο αυτό, έχει αναλάβει τη λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης Δάσους Στροφυλιάς - Λιμνοθάλασσας Κοτύχι, στο Λάππα (Π.Ε. Αχαΐας). Αντικείμενο λειτουργίας του αποτελεί η παροχή πληροφοριών για την προστατευόμενη περιοχή, η προβολή της σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και η προσέλκυση επισκεπτών. Στόχος της λειτουργίας του είναι η αναγνώριση και η ανάδειξη της αξίας της περιοχής από κατοίκους και επισκέπτες, η διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης και συμπεριφοράς, η προώθηση του οικότουρισμού και η εισαγωγή της έννοιας της διαχείρισης μιας προστατευόμενης περιοχής.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων διοργανώνονται εκδηλώσεις και πραγματοποιούνται ξεναγήσεις για οργανωμένες ομάδες στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας που έχει διαμορφωθεί στον ίδιο χώρο. Οι ξεναγήσεις περιέχουν συνήθως μια γενική παρουσίαση της περιοχής, όπου αναφέρονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικοτόπων που τη συναποτελούν, οι αξίες της για τον άνθρωπο και η χρήση της από αυτόν στην πορεία του χρόνου. Παράλληλα, αναλύονται τα προβλήματα και οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει στο παρόν, τα οποία συνεπάγονται την ανάγκη προστασίας της. Τέλος, γίνεται αναφορά στο καθεστώς προστασίας της σε

εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, καθώς και στις αρμοδιότητες και δράσεις του Φορέα Διαχείρισης.

Στη συνέχεια, οι ομάδες μπορούν να ξεναγηθούν στην προστατευόμενη περιοχή είτε ακολουθώντας μια περιήγηση με το όχημά τους είτε περπατώντας σε μια από τις εκπαιδευτικές διαδρομές, που έχουν επιλεγεί ώστε να καλύπτουν διαφορετική θεματολογία. Μέσα στα όρια του Εθνικού Πάρκου προτείνονται διαδρομές που αφορούν στους υγροτόπους και προσφέρουν την ευκαιρία στους επισκέπτες να προσεγγίσουν το οικοσύστημα των λιμνοθαλασσών στον Πρόκοπο και το Κοτύχι, να παρατηρήσουν τα πουλιά και να δουν τις εγκαταστάσεις των διβαριών. Επίσης προτείνονται διαδρομές στο δασικό οικοσύστημα της Στροφυλιάς μέσα από τις οποίες μπορούν οι επισκέπτες να γνωρίσουν το δάσος κουκουναριάς, το δάσος βελανιδιάς, τις αξίες, τις χρήσεις και τις απειλές που αντιμετωπίζει από τον άνθρωπο. Μια ακόμα επιλογή αποτελεί η διαδρομή που ακολουθεί τη διαδοχή των οικοσυστημάτων από τους υγροτόπους και τις εποχικά κατακλυζόμενες εκτάσεις, στο παράκτιο πευκοδάσος καταλήγοντας στην παραλιακή ζώνη και στους αμμόλοφους.

Το Κέντρο Πληροφόρησης είναι ανοικτό με ελεύθερη είσοδο για κάθε επισκέπτη και προσφέρει ξεναγήσεις, μετά από συνεννόηση, σε κάθε ομάδα που ενδιαφέρεται να γνωρίσει από κοντά το μοναδικό οικοσύστημα της περιοχής του Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς. Ώρες Λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή 9:00- 15:00. Τηλ./Fax: 26930-31939/31959.

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Αξιοθέατα

Τείχος Δυμαίων

Βόρεια της λίμνης Πρόκοπος βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος του Τείχους Δυμαίων. Κτίστηκε γύρω στα 1250 π.Χ. σε μια φυσικά οχυρή θέση των Μαύρων Βουνών που δεσπόζει στην περιοχή. Η μυθολογία αναφέρει ότι το έκτισε ο Ηρακλής στον αγώνα του κατά του Αιγεία, βασιλιά των Ηλείων. Τελευταία, πολεμικά γεγονότα συνέβησαν σ' αυτό κατά την γερμανική κατοχή οπότε και χρησιμοποιήθηκε από τους Γερμανούς για την εγκατάσταση αντιαεροπορικών όπλων.

Κουνουπέλι

Στο ακρωτήριο Κουνουπέλι, στο ΒΑ τμήμα του βράχου βρίσκονται τα ερείπια ενός μικρού κάστρου της εποχής της Φραγκοκρατίας. Στην κορυφή του λόφου και κάτω από το παρατηρητήριο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις ενός παλιού παράκτιου πυροβολείου. Κάτω από το λόφο, στην περιοχή Λουτρών Υρμίνης, βρίσκονται εγκαταλειμμένα τα παλιά ιαματικά λουτρά, με τα νερά της πηγής να βγαίνουν από μια σπηλιά στη βάση του βράχου.

Παλιοναναγιά Μανωλάδος

Στην είσοδο της Παλιάς Μανωλάδας βρίσκεται Βυζαντινή εκκλησία που χρονολογείται από τον 12ο αιώνα.

φωτ.: Agenda

φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Πως να φτάσετε

Με αυτοκίνητο: Η περιοχή προσεγγίζεται μέσω της εθνικής οδού Πατρών-Πύργου ακολουθώντας τις εξόδους προς τα παρακάτω χωριά. Η επίσκεψή σας μπορεί να ξεκινήσει από το Κέντρο Πληροφόρησης Δάσους Στροφυλιάς - Λιμνοθάλασσας Κοτύχι, το οποίο βρίσκεται στο Λάππα Αχαΐας, 37 χλμ. νότια της Πάτρας και 60 χλμ. βόρεια του Πύργου. Μέσω του Λάππα και 10 χλμ. δυτικά προς την παραλία Καλόγρια, θα προσεγγίσετε το βόρειο τμήμα του δάσους, τη λιμνοθάλασσα Πρόκοπος, τα Μαύρα Βουνά και τις φημισμένες παραλίες της περιοχής. Μέσω της Βάρδας, 46 χλμ. νότια της Πάτρας και 51 χλμ. βόρεια του Πύργου, θα προσεγγίσετε το ακρωτήριο Κουνουπέλι το οποίο αποτελεί όριο των νομών Αχαΐας και Ηλείας και προσφέρει εξαιρετική θέα στο σύνολο σχεδόν της προστατευόμενης περιοχής. Η λιμνοθάλασσα Κοτύχι βρίσκεται νοτιότερα, 60 χλμ. από την Πάτρα και 37 χλμ. από τον Πύργο και προσεγγίζεται από το χωριό **Αρετή**.

Με τρένο από Αθήνα μέσω Κορίνθου για Λάππα, Βάρδα, Λεχαινά.

Με λεωφορείο ΚΤΕΛ από Πάτρα για Λάππα, Καλόγρια (το καλοκαίρι), Βάρδα, Λεχαινά.

Με αεροπλάνο με ναυλωμένες πτήσεις προς Άραξο. Το αεροδρόμιο βρίσκεται σε άμεση γειτνίαση με το βόρειο τμήμα της προστατευόμενης περιοχής και σε απόσταση 8 χλμ. από το Λάππα.

Χρήσιμα τηλέφωνα

**Φορέας Διαχείρισης
Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς**
TK 27052 Λάππα, Αχαΐα
Τηλ: 26930 31651, φαξ: 26930 31959,
e-mail: fdks@otenet.gr

**Κέντρο Πληροφόρησης
Δάσους Στροφυλιάς - Λιμνοθάλασσας Κοτύχι**
Τηλ: 26930 31939
Ώρες Λειτουργίας: Δευτέρα – Παρασκευή 9:00-15:00

Δήμος Δυτικής Αχαΐας
Πλ. Δημοκρατίας 1, TK 25 200, Κ. Αχαΐα
Τηλ: 26930 25000, φαξ: 26930 22076
Website: www.dimosdymaion.gov.gr

Δήμος Ανδραβίδας-Κυλλήνης
Πολυτεχνείου 2, TK 27 053, Λεχαινά
Τηλ: 26233 60804, φαξ: 26233 60810
Website: www.lexena.gov.gr

**Αστυνομικό Τμήμα
Κάτω Αχαΐας**
τηλ: 26930 23333

**Αστυνομικό Τμήμα
Βάρδας**
τηλ: 26230 71111

**Αστυνομικό Τμήμα
Λεχαινών**
τηλ: 26230 23333

**Δασονομείο
Κάτω Αχαΐας**
τηλ: 26930 22708

**Δασονομείο
Λεχαινών**
τηλ: 26230 22651

Kotychi and Strofyliia Wetlands

English Summary

The Management Body of Kotychi and Strofyliia Wetlands is a nonprofit private legal Entity, supervised by the Ministry of Environment, Energy and Climate Change. It was founded in 2002 by National Law and it is governed by a Board of 11 members that represent central Government, all levels of local Government, Environmental Organisations, local stakeholders and the scientific community. The Administrative office of the Body and the Information Centre are located in the village of Lappa, in the Prefecture of Achaia.

The Management Body is responsible for the conservation and management of biodiversity, sustainable development within the area, raising awareness concerning the ecological importance of the area, environmental education and reinforcement of supervision within the PA in collaboration with other relevant services such as the Forestry and Fire Departments.

Due to its high biodiversity and rare aesthetic value, a number of protection designations have been assigned to the area. Part of it has been recognized as a Wetland of International Importance in 1975, when it was included in the 10 Wetlands of Greece protected under the Ramsar Convention. Later, parts of the area were recognized as Special Pro-

tection Areas (SPAs) for Birds, in accordance with the Directive 2009/147/EE, as well as Sites of Community Importance (SCIs) in accordance with the Directive 92/43/EEC, which led to the establishment of the European NATURA 2000 Network of protected areas. The Management Body of Kotychi and Strofyliia Wetlands was founded in 2002, and its task is the conservation, management and sustainable development within the area. In 2009 the "Terrestrial, aquatic and marine areas of Kotychi Lagoon, Strofyliia Forest and their adjacent regions" received the designation of "National Park of Kotychi and Strofyliia Wetlands, under National Law.

The Protected Area extends over an area of 14300ha, with a shore line of approximately 22 km, spanning across both Achaia and Ileia prefectures. The area presents a mosaic of different habitats which include wetlands and seasonally flooded expanses, the Umbrella pine forest, sand dunes and calcareous hills with remnant shrub vegetation.

The system of wetlands comprises 4 water bodies along with their adjoining floodplains. Of the permanent wetlands of the area, Kotychi is the largest lagoon of the Peloponnese (750 ha). It is a typical Mediterranean lagoon separated by only a narrow strand of land from the Ionian Sea, and it constitutes an ideal biotope for a significant number of

bird species during migration, wintering and breeding. At the northern border of the National Park, lies the lagoon of Araxos which shows the highest salinity of all the water bodies in the area. To its south, at the foot of the Black Mountains hills, lies Prokopos lagoon which is characterized by frequent alternations in depth, thus forming a variety of habitat conditions.

Traditional fishing, by means of retractable nets, is practiced in all three lagoons by local fishermen's associations. Large expanses of floodplains surround the wetlands. During winter, they collect the seasonal water and act as feeding ground for waterfowl, whereas during summer, when they dry off, and serve as breeding ground for rare species such as the Collared pratincole (*Glareola pratincola*) and the Little Tern (*Sterna albifrons*) and they present varied vegetation including halophytic species such as *Salicornia sp.* South of Prokopos lagoon one encounters the marshes of

Lamia, an extended shallow marsh seasonally connected to Prokopos lagoon, which is frequented by the bittern (*Botaurus stellaris*).

The major attraction of the National Park is the famous Umbrella pine (*Pinus pinea*) forest of Strofyliya, the most extensive Umbrella pine forest in all of Greece and one of the largest in Europe. The total area of this coastal forest is approximately 2,200 ha with an average width of 1,250 meters. The forest, which depends directly on the presence of water, is located in the northwestern region of the area between the wetlands and the sea. The Umbrella pine tree has a characteristic umbrella shaped crown and is known for its edible pine nut. However, the greater part of the forest is dominated by the Aleppo pine (*Pinus halepensis*), and also includes a small residual cluster of Vallonea oak (*Quercus macrolepis*), a remnant of the ancient oak forests that covered the area.

Φορέας Διαχείρισης
ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ
ΚΟΤΥΧΙΟΥ - ΣΤΡΟΦΥΛΙΑΣ

Υγράτοποι Κοτυχίου-Στροφυλιάς

Φορέας Διαχείρισης
Υγράτοπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς

Τ.Κ. 27052 Λαμία, Αχαΐα
Τηλ. 26930 31939
φράξ. 26930 31959
e-mail: fdks@otenet.gr